

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Deze tien leidende beginselen zijn gebaseerd op de resultaten van een mede door kinderen en andere belanghebbenden ontwikkelde methode om 30 sleutelindicatoren vast te stellen waarmee de integratie van vluchtelingen- en migrantenkinderen in Europa kan worden gevolgd, zonder onderscheid naar wettelijke status of herkomst.

Bovenal moet het recht van kinderen op toegang tot verplicht onderwijs worden vervuld.

Het welzijn van kinderen moet een leidend beginsel zijn.

Het is belangrijk dat kinderen relevante vaardigheden verwerven in de taal van het gastland.

Sociale connecties zijn een fundamentele bron van welzijn.

Leer- en taalondersteuning is bijzonder relevant voor het waarborgen van gelijke kansen voor vluchtelingen- en migrantenkinderen.

Scholen moeten een gastvrije plaats zijn.

Positieve attitudes ten aanzien van vluchtelingen- en migrantenkinderen moeten worden bevorderd.

De segregatie of concentratie van vluchtelingen- en migrantenkinderen in specifieke scholen moet worden vermeden.

Geestelijke gezondheidszorg en begeleiding op scholen kunnen een groot verschil maken.

Co-creatie en bottom-upbenaderingen moeten gemeengoed worden.

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Bovenal moet het recht van kinderen op toegang tot verplicht onderwijs worden vervuld

Hun deelname aan het verplichte onderwijs levert oneindig veel voordelen op voor hun welzijn en sociale verbondenheid, en het beperkt de verstoring van hun schoolprestaties tot een minimum. Alle administratieve en praktische belemmeringen moeten worden weggenomen en de toegang moet worden vergemakkelijkt. Even belangrijk is dat de andere fundamentele rechten van kinderen worden nageleefd, waaronder toegang tot gezondheidszorg en het recht op internationale bescherming. Politiek leiderschap en doortastend optreden zijn nodig om deze doelstellingen te verwezenlijken.

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Het welzijn van kinderen moet een leidend beginsel zijn

Het fysieke en mentale welzijn van kinderen moet de eerste zorg zijn van verantwoordelijke volwassenen, waaronder scholen en autoriteiten. Dit welzijn ligt ten grondslag aan alle andere aspecten van een geslaagde integratie van kinderen en sociale samenhang. Het geluk van kinderen en hun gevoel tot de school te behoren zijn belangrijke indicatoren van dit welzijn.

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Het is belangrijk dat kinderen relevante vaardigheden verwerven in de taal van het gastland

Zodat zij kunnen communiceren en het gevoel krijgen erbij te horen. Het is echter ook belangrijk dat zij hun culturele identiteit en moedertaalcompetenties behouden, en dat deze worden gewaardeerd en geapprecieerd.

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Sociale connecties zijn een fundamentele bron van welzijn

Steun vinden bij leerkrachten is belangrijk voor alle kinderen, vooral voor de jongsten. Tijd doorbrengen en kansen krijgen om met andere kinderen om te gaan, vrienden te maken en steun van hen te krijgen is ook belangrijk, en nog meer voor oudere kinderen. En ze moeten allemaal vertrouwen kunnen hebben in instellingen (van de politie tot het onderwijs of de gezondheidszorg).

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Leer- en taalondersteuning is bijzonder relevant voor het waarborgen van gelijke kansen voor vluchtelingen- en migrantenkinderen

Specifieke beleidsmaatregelen, programma's en middelen moeten worden ingezet om de specifieke behoeften van deze (en andere) kinderen te ondersteunen. In het geval van vluchtelingen- en migrantenkinderen leiden verschillende moedertalen, onderwijssystemen en onderbrekingen in hun schoolinschrijving vaak tot specifieke behoeften waaraan tegemoet moet worden gekomen. Voorbereidende lessen (waarbij ervoor wordt gezorgd dat zij ook tijd met andere kinderen doorbrengen), leer- en taalondersteuning zolang dat nodig is, en aanvullende diensten en activiteiten zijn allemaal van belang om ervoor te zorgen dat deze kinderen hun volledige potentieel bereiken in termen van academische vaardigheden en onderwijsprestaties.

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Scholen moeten een gastvrije plaats zijn

Scholen zijn de belangrijkste context waar de integratie van vluchtelingen- en migrantenkinderen het meest op het spel staat. Daarom is het van belang een interculturele aanpak in de schoolorganisatie te integreren en te bevorderen: dit moet een fundamenteel onderdeel van de identiteit van een school worden; interculturele competenties moeten in de onderwijsdynamiek worden geïntegreerd; er moet worden samengewerkt met gezinnen door de betrokkenheid van ouders te bevorderen; er moet een beroep worden gedaan op sociale bemiddelaars.

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Positieve attitudes ten aanzien van vluchtelingen- en migrantenkinderen moeten worden bevorderd

Negatieve attitudes ten opzichte van migranten en vluchtelingen en xenofobie zijn bijzonder schadelijk voor het welzijn van deze kinderen en voor de algemene sociale samenhang. Gelukkig bestaat er in het geval van de recente stromen Oekraïne over de hele linie sympathie en acceptatie voor deze vluchtelingen en kinderen. We moeten echter alert blijven en werken aan een breder begrip en verwelkoming van alle vluchtelingen en migrantenkinderen, waarbij we er ook voor moeten zorgen dat deze attitudes blijvend zijn. Daartoe is duidelijk politiek leiderschap van essentieel belang (d.w.z. het tegengaan van xenofobe uitlatingen), met name om een interculturele aanpak van het onderwijs te integreren en te bevorderen (bijvoorbeeld door interculturele competenties in de leerplannen op te nemen).

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

De segregatie of concentratie van vluchtelingen- en migrantenkinderen in specifieke scholen moet worden vermeden

Dit is nodig om ervoor te zorgen dat alle kinderen gelijke kansen hebben en dat de diversiteit van onze samenlevingen, met haar rijkdom en haar uitdagingen, over de hele linie wordt ervaren en gedeeld.

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Geestelijke gezondheidszorg en begeleiding op scholen kunnen een groot verschil maken

Dit geldt voor alle kinderen zonder onderscheid. In het geval van vluchtelingen- en migrantenkinderen is er ook vaker sprake van trauma's en bijzondere uitdagingen, zoals gescheiden gezinnen, waardoor de aanwezigheid van deze diensten op school van bijzonder belang is, aangezien deze anders wellicht niet toegankelijk zijn. Bijzonder kwetsbare groepen kinderen en jongeren (bijv. getraumatiseerde kinderen, minderjarige meisjes met kinderen) hebben speciale aandacht nodig en adequaat opgeleid personeel dat in de scholen is ingebed.

LEIDENDE BEGINSELEN VOOR DE OPVANG EN INTEGRATIE VAN VLUCHTELINGENKINDEREN

Co-creatie en bottom-up benaderingen moeten gemeengoed worden

Uit onderzoek en normatieve kaders blijkt duidelijk dat het noodzakelijk, belangrijk en haalbaar is dat kinderen deelnemen aan de discussie over hun behoeften en hoe deze moeten worden aangepakt. Scholen en beleidsmakers moeten (en zouden er baat bij hebben) dit soort aanpak te volgen en alle kinderen te betrekken bij de discussie over de aanpak van de opvang en integratie van vluchtelingen- en migrantenkinderen.

